

Kuigi laste kõne ja suhtlusoskuse arengu tempo on erinev, saab siin välja tuua enamikule teatavas vanuses lastele ühiseid jooni. Ühisjoontele toetudes on võimalik juba varajases eas kindlaks teha, kas kõne areng vastab lapse vanusele. Alljärgnevad küsimused näitavad, millised jooned iseloomustavad **18–20-kuuse** lapse eakohast suhtlusoskust ja kõnet. Kui eitavaid vastuseid on kolm või enam, tuleb logopeediga nõu pidada.

SUHTLUSOSKUS JA TÄHELEPANUVÕIME

- Kas laps reageerib, kui teda kõnetatakse selja tagant vaikselt häälel? jah ei
- Kas laps huvitub kõneldavast ja elavneb, kui temaga räägite? jah ei
- Kas lapsele meeldib Teiega mängida, näiteks peitust ja tagaajamismänge? jah ei
- Kas laps suudab mõneks minutiks tegevusele keskenduda? jah ei

ŽESTID JA TEGEVUSED/MÄNGUD

- Kas laps oskab osutada objektile, mida Te nimetate? jah ei
- Kas laps suhtleb žestide, liigutuste ja miimika abil? jah ei
- Kas lapse mängu sisu vastab esemele (nt. auto, nukk)? jah ei

KÕNE MÕISTMINE

- Kas laps reageerib sõnale *ei* ning katkestab oma tegevuse? jah ei
- Kas laps leiab palli mitme erineva eseme hulgast, kui küsite: „Kus on pall?”? jah ei
- Kas laps toob palutud tuttava eseme ka teisest toast? jah ei

ENESEVÄLJENDUS

- Kas lapsele meeldib korrata kuulnud sõnu? jah ei
- Kas lapse kõnesse tuleb pidevalt uusi sõnu juurde? jah ei
- Kas laps hakkab oma vajaduste ja soovide väljendamiseks sõnu kasutama? jah ei